

Ünnepek

Lekció: Jn. 1.1-14.
Textus: Mt. 1.18-25

2001. dec. 25.
Gazdagrét

Isten különös munkálkodása

Az életünkben - legtöbben - arra törekszünk, hogy mindent kiszámítsunk, megtervezzünk, kézben tartsunk. Különösen igaz ez arra, ahogyan ünneplünk. Ezeket a napokat a tisztaság, a rend, a melegség, a meggondoltság lengi körül. A legtöbb dolog a maga egyértelműségével megy végbe, kezdve a karácsonyfa felállításától, az ajándékok átadásán, valamint a hagyományos menü át, egészen a karácsonyi istentiszteletig.

A kínos, botrányos, érthetetlen eseményeket számúzzuk ezekből a napokból. Nem férnek össze Karácsony ünneplésével. Ugyanakkor annál inkább jelen vannak a karácsonyi történetben! Ha az imént hallott eseményeket József szempontjából vizsgáljuk, hamarosan szembetűnik, mennyire más volt az ő "karácsonya", mint a mienk. Hiszen Jézus Krisztus eljövele éppen azt mutatja meg, hogy Isten gyakran a kínos, botrányos, fájdalmas, kiszámíthatatlan eseményeken keresztül munkálja saját céljait. Ha ezt meglátjuk a karácsonyi történetben, megtanuljuk meglátni saját életünkben is. Akkor a mindannyiunkat - minden ellenkezésünk ellenére - elérő nem tervezett, sőt, fájdalmas események is más fénybe kerülnek.

I. A botrány

Józsefnek tudomására jutott, hogy jegyese, Mária terhes. Nyilvánvaló, hogy mivel ő nem érintette Máriát, csak arra gondolhatott, hogy a leány hűtlenné lett. A jegyesség akkoriban sokkal komolyabb elkötelezettséget jelentett, mint ma. Csak az egyik fél halála, vagy válás szüntethette meg. A helyzet kínos, sőt botrányos voltát akkor értjük jobban, ha nem tévesztjük szem elől annak a kornak a mainál sokkal szigorúbb erkölcsi mércéit. A mózesi törvények szerint a házasságtörés bűnéért eredetileg megkövezés járt. Jézus korában a nyilvános perrel együttjáró válás volt a gyakoribb. József mindenesetre házasságtörésben vélte vétkesnek jegyesét.

József végiggondolta magában, hogy mit tegyen - olvassuk. Az itt szereplő görög kifejezés a megfontol, tűnődik, tanakodik jelentésárrnyalattal bír. Próbáljuk József helyzetébe képzelni magunkat!

Igaz, istenfélő, az Úr törvényét tisztelő fiatalember vagy. Eljegyzed Máriát, aki innentől fogva szinte a feleségednek számít, mégha nem is éltek együtt az esküvőig. A két család közeli kapcsolatba került egymással, de a jegyesség ténye egy nagyobb közösség nyilvánosságát is eléri. Készülsz egy szeretett személlyel való közös életre, akiben bízol, akiben gyönyörködsz. Erre a kapcsolatra építed fel a jövőt, erre építed a terveidet. Izgalommal várod a házasságkötés napját. A jövőd alapjait fekteted le, hiszen mindent meghatároz, hogy ki lesz életed párja, gyermekeid édesanyja.

És egyszercsak, mint derült égből villámcsapás, jut tudomásodra: jegyessed, akit szeretsz, terhes. Józsefnek mindent újra kell gondolni.

Ez a végiggondolás azonban fájdalommal, csalódással, keserűséggel jár. Micsoda órák, micsoda napok! Megcsaltak, becsaptak. Hogyan? Miért? Miért engedte ezt Isten? Hogyan jutott ide Mária? Kitől eshetett teherbe? József nem kerülhette meg ezeket a kérdéseket.

Végül úgy dönt, hogy titokban bocsátja el Máriát, azaz titokban válik el tőle. Igaz, istenfélő ember lévén nem akarta Máriát kitenni a válás nyilvános kimondásával együttjáró megbélyegzésnek, megszégyenítésnek. Talán az is benne volt döntésében, hogy szerette őt.

Botrány lehetősége, kínos helyzet, fájdalom és csalódás - "*Jézus Krisztus születése ... így történt*" - olvassuk. Nem olyan egyértelmű, nem olyan tiszta és problémamentes emberi

szempontból, mint gondolnánk. Jézust később szolgálata során is megvádolták azzal, hogy paráznaságból született (Jn. 8.41). Isten az ő fiának eljövételét ilyen körülmények között engedte megvalósulni. Nem kímélte meg Józsefet a csalódástól, Máriát a rosszindulatú pleytkáktól. Isten munkája nem a mi elképzeléseink, terveink szerint halad előre.

József frusztrációja nem ritkán a miénk is. A kínos, a botrányos, a fájdalmas vagy nem egyértelmű helyzetek minket is megpróbálnak, mint Józsefet. Ilyenkor mi is arra hajlunk, amit ő szándékozott tenni: csendben lépünk ki, hagyjuk magunk mögött az ilyen helyzeteket. Istennek azonban más szándéka lehet.

Példaként hadd említsem David Wilkerson lelkipásztor történetét, aki a "Kereszt az aszfaltdzsungelben" c. könyvben írja le, hogyan vezette őt Isten narkós fiatalok, bűnözők közötti missziói munkára. Vidéki lelkipásztorként egy újságcikkben olvasott egy perről, amelyben fiatalok gyanúsítottak egy másik fiú megkéselésével. Wilkerson azt vélte hallani Istentől, hogy menjen New Yorkba, és segítsen nekik. Először tiltakozott, értetlenkedett, de az indítás oly erős volt, hogy végül elindult. A bírósági tárgyaláson azonban nagyon botrányosan alakultak a dolgok. Amikor a bíró elnapolta a tárgyalást, és kivonulni készült, Wilkerson tehetetlenségében utána futott a teremben. Azonnal felfegyverzett rendőrök fogták le, mert a bírót életveszélyesen megfenyegették a tárgyalás előtt. Miközben a lelkészt, aki kezében Bibliáját szorongatta, kidobták a tárgyalóteremből, a jelenlévő újságírók bőven kattogtattak fényképezőgépeikkel. Másnap ország-világ olvasta, hogy egy vidéki lelkész milyen botrányosan és nevetségesen viselkedett egy tárgyaláson. Wilkerson majd elsüllyedt szégyenében, amikor újra gyülekezete elé kellett állnia. Származhat-e bármi jó a kínos, botrányos, megaláztatással teljes eseményből? Miért engedte Isten szolgálója megszégyenülését? Wilkerson később éppen az által találja meg az utat a fiatalok bűnözőkhöz, hogy az újságok által ismertté lett, mint aki szintén összeütközésbe került a rendőrökkel. A kínos, a botrányos esemény Isten munkájának volt része.

Sok minden területen élhetsz át hasonlót. Megválnak tőled a munkahelyen, nem vettek fel egy egyetemre, becsap egy barátod, kigúnyolnak a hited miatt, stb. Amikor megpróbálsz csendben, elmenekülni, gondold Jézus Krisztus születésének körülményeire. Van, amikor az ilyen események mögött Isten titokzatos munkája bontakozik ki.

II. A meglepetés

József végiggondolta helyzetét, és olyan döntésre jutott, amely visszafordíthatatlan. De *"íme, az Úr angyala megjelent neki álmában, és azt mondta: 'József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni feleségedet, Máriát, mert ami benne fogant, az a Szentlélektől van.'"* Isten meglepetésszerűen, váratlanul megszólítja, és ebben a szóban magyarázza és helyére teszi a különben kínos és botrányos helyzetet.

A magyarázat, hogy Mária a Szentlélek által fogant. Isten emberrélelének a csodájával állunk szemben. Máriát választotta eszközül arra, hogy egészen azonosuljon velünk, akiket örök szeretettel szeret, és akik messzire kerültünk tőle. Isten nem távol van immár, hanem egészen közel. A mindennapi eseményekben, a foganásban, születésben, emberi életben van velünk. A testi, a hús-vér valóság szintjén látogat meg minket. József ezzel a csodával szembesül.

Isten cselekszik, munkálja népe megígért üdvösségét. Éppen ez az ambivalencia oka. Az Úr nem a kétértelműség, a botrányosnak látszó és fájdalmat hozó események ellenére végzi akarata megvalósulását, hanem ezek közepette. Isten közbeavatkozása, az ő eljövele borítja fel a kiszámított, tervezett, egyértelmű életet. Ha Isten nem készülne ebbe a világba eljönni, József, az igaz ember a kitűzött időben feleségül veszi jegyesét, és minden megy a megszokott úton. A kín, a fájdalom, a gyötrelmek éppen azt jelenti, hogy Isten cselekszik. Ezt érti meg József az Úrtól jött magyarázatból.

Karácsonykor azt ünnepeljük, hogy Isten nem hagyta magára a világot. A világ, benne az életünk, - az egyéni és a közösségi is, a helyi és a nemzetközi is - nem Istentől elzárt valóság. Ő emberré lett, beavatkozott a világ életébe, a történelem menetébe, közelvalóvá lett, velünk az Isten!

Az Ige testté lett, a Szentlélek ma is cselekszik, itt van Isten köztünk! Jézus Krisztus születése ezt hirdeti, a név, Immánuel, velünk az Isten, erről vall mindenkinék: nem vagyunk egyedül! Isten nincs távol. Isten nem tehetetlen, nem néma.

Éppen a karácsonyi esemény az alapja annak, hogy Isten ma is, most is munkálkodjon az életünkben. Hiszen nincs távol egyikünkötől sem. Hiszen semmi sem ismeretlen neki, legyen az kínos, fájdalmas, vagy botránysos számunkra. Ő az, aki bármikor meglepetésszerűen meg tud bennünket világosítani, és másképpen tudja láttatni velünk a dolgainkat. Felnyithatja szemünket arra, hogy amiből mi kilépni, elmenekülni akarunk, az milyen módon lesz az ő tervének része. Megteheti ezt az Igén keresztül, amit hallasz, vagy olvasol, vagy egy testvéred szavai által, esetleg amikor csendben vagy és imádkozol. Egy pillanat alatt megnyithatja szemeidet az ő csodálatos dolgaira, és megértést adhat arra nézve, ami történik velünk. (ill. CTS)

III. Az engedelmség

József tehát megvilágosodott, Isten angyala felnyitotta szemét arra, hogy Mária a Szentlélek által fogant, így téves a vélekedése, hogy házasságtörést követett el. Először azt gondolnánk, hogy ezzel József túljutott mindazokon a kínos, botránysos helyzeteken, amelyek - már tudjuk - abból fakadtak, hogy Isten beleszólt az életükbe. Azonban ez nem így van. Józsefnek nemcsak megértenie kellett az Úr munkáját, nemcsak szívébe fogadnia az Istentől jött magyarázatot, hanem cselekednie is kellett: *"József pedig, amikor felébredt álmából, úgy cselekedett, ahogyan az Úr angyala parancsolta neki: magához vette feleségét..."*

Az Istentől jött magyarázat nemcsak információ volt (a Szentlélektől van, ami benne fogant), hanem egész életét igénybevevő üzenet is (ne félj magadhoz venni). Ezzel azonban vállalja a kint, a kétértelműséget, hiszen utaltam már rá, hogy a vád továbbélt, amely szerint Jézus törvénytelen gyermekként született. József azzal mond igent Isten szavára, hogy úgy cselekszik, ahogyan azt az Úr mondja. Nem kilép a helyzetből, mondván, ez túl nehéz, kellemetlen, felforgatja nyugalmas életet, hanem elfogadja Isten munkáját, befogadja az emberré lett Istent, vállalja, hogy apaként fog gondoskodni róla és Máriáról.

Az Istentől jövő üzenet, szó, ige mindig életünk egészében kíván megszólítani. Isten akarata, szándéka kell, hogy megfogadják és világra jöjjen bennünk. Ehhez sokszor kell igent mondanunk arra, ami kínos, kétértelmű, frusztráló.

Karácsonykor azt kell először megvizsgálnunk, hogy mi befogadtuk-e az Úr Jézus Krisztust saját életünkbe? János evangélista azt írja róla, hogy *"saját világába jött, és az övéi nem fogadták be őt. Akik pedig befogadták, azokat felhatalmazta arra, hogy Isten gyermekei legyenek..."* (Jn.1.11-12). Krisztust befogadni sokaknak kínos. Mit fognak rólam gondolni? Miért lenne nekem erre szükségem? Mi történik akkor, ha egyszer tényleg átadom az életemet annak az Istennek, aki Jézus Krisztusban nagy szeretettel hajolt le hozzánk, nemcsak születésében, de kereszrefeszítésében és feltámadásában is?

De ha már egyszer igent mondtál az Úr Jézus Krisztusnak, akkor is újra és újra Isten benne megnyilvánuló szándékaira kell igent mondanod. Arra hív, hogy magadat tegyed elérhetővé számára, hogy munkálhassa benned és rajtad keresztül az ő szándékait. József, az igaz ember története azt mutatja neked is, hogy az Istenhez tartozók életében sok minden lehetséges, ami fájdalmat, kint, megbotránkozást kelt másokban. Ha ez elől elmenekülünk, Isten akaratát vetjük el, sőt, az ő értünk eljött Egyszülött Fiára mondunk nemet. Ha mindezt vállaljuk, és engedelmeskedünk neki, Jézus Krisztust fogadjuk magunkba.

Boldog az az ember, aki szívét megnyitja az Úr és az ő akarata előtt, és kész minden időben cselekedni akaratát! ÁMEN!